

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Ad fraternem correctionem quantopere omnes Christiani teneantur. cap.x.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

Cæsari, timorem autem Deo, præferatur creator creaturæ; diligamus Deum, quia diligit nos, & in hoc nos flagellat, diligit. Redite filij, redite, redite predicatores ad cor: facite gaudium ex conversione vestra, corrigantur corda vestra, displiceant vobis vestra.

a August. in tract. de temp. barbar. 10. 9.

b in tract. de verb. Dom. ser. 16. ca. si peccauerit. & c. si peccauerit. 1. 9. 1. Explicatio illius: si peccauerit in te frater tuus, & c.

Rursum idem D. Augustinus explicans illa verba Domini: Si peccauerit in te frater tuus, corripit inter te, & ipsum solum. Peccauit, inquit, in te tuus: si tu solus nosti, tunc vere in te solum peccauit. Nam si multis audientibus tibi fecit iniuriam, peccauit, quos testes suæ iniquitatis efficit. Quis me audiēte fratri meo quisquam iniuriam facit, ut à me iniuriam illam alienam putem. Proinde illi qui mihi fecit, imò & mihi plus fecit, cui putauit peccatum quod fecit. Ergo ipsa corripienda sunt coram omnibus, quæ peccantur coram omnibus; ipsa verò corripienda sunt secretius; quæ peccantur secretius: sic agendum est, non solum quādo in nos peccatur, sed quando peccatur ab aliquo, ut ab altero nequam secreto debemus corripere, in secreto arguere, non tantes publicè arguere proderunt hominem: ubi tigit malum, ibi moriatur malum.

Ad fraternam correctionem quantopere omnes Christiani teneantur. C A P. X.

c in cap. 14. Genes. hom. 43. Quantopere ad proximi correctionem teneantur omnes.

D iuus Ioannes Chrysostomus ex tempore docens quantopere ad proximi correctionem teneantur; Quid enim, inquit, quis illi benignitate fat dignum attulerit, qui neque parcere voluit, ut seruaret hospitibus honorem, sed beraret eos à peruersitate Zodomitarum? Ex illis dem filias suas prostituit, ut hospites viatores et ignotos eriperet ab impiorum contumelia: nos autem videntes sæpe fratres nostros in ipsum impetum fundum, & quasi dicimus in fauces diaboli cadentes, que sermone eos dignamur neque consilere, neque bis admonere, & eripere à malitia, & ad virtutem ducere. Qualem igitur habebimus defensionem iustus neque filiabus parcat, ut hospitum seruare

nos autem ita immisericorditer erga fratres nostros
 efficiamur, & sepe tam frigida & absurditatis plena ver-
 ba proferimus? Quid enim, inquis, mihi cum illo com-
 mune? mihi non est cura, nihil mihi negotij cum eo.
 Quid dicis homo? Nihil tibi commune cum eo? Frater
 tuus est, eiusdem tecum natura, sub eodem estis Do-
 mino, sepe etiam eiusdem participes mensæ, spiritua-
 lia illius, inquam, & terribilis; & dicis; nihil commu-
 ne habeo cum eo, & immisericorditer præteris, & non
 operis iacenti manû. Et ludæis quidē lex imperabat,
 ut inimicorum lapsa iumenta negligenter: tu autem
 fratrem tuum à diabolo sepe saucium, & iacētē non
 super terram, sed super peccati barathrum videns, tua
 exhortatione non reuellis, non admonitionem tuam
 abibes, non alios in auxilium vocas, vt à fauce bestię
 membrum tuum eruere valeas, & ad suam reducere
 utilitatem; vt & ipse, si quando cecideris, quod ab-
 sit, in laqueos mali dæmonis illius, possis habere ali-
 quos, qui te iuuent, & liberent à manibus diaboli?
 & Paulus excitare volens Galatas, vt suis proui-
 dent membris, inquit^a: Considerans temetipsum, ne
 de te teneas: quasi diceret: si absque compassione, &
 misericordia fratrem præteris, fortē & te si cecideris,
 alius similiter præteribit. Si igitur vis non despici, si-
 cuti labaris, ne ipse despexeris alium; sed magnam
 parte ser benignitatem, & thesaurū crede maximum,
 si serues fratrem. Nihil enim huic vnquam par fieri po-
 terit: de virtute sermo est. Nam si solum mente cogi-
 taueris, quod ille, quem despicias, & præteris, à Domi-
 no tanto in honore habitus est, vt propter ipsum non
 iruerit & sanguinē effundere, sicut & Paulus dicit^b;
 & perit infirmus frater in tua scientia, propter quem
 Christus mortuus est, quomodo non præ pudore sub
 terra te abscondis? Si igitur propter illum Christus
 sanguinem effudit, quid magnū facis, si tuam in eum
 declares benevolentiam & exhortatione verborum ia-
 centem erigas, & animam mersam fortē & submer-
 sam referas ex profundo malitiæ, & facis vt videat ve-
 ritatis lucem, ac non recurat ad vitiorum caligines?
 Inuenitur igitur, obsecro iustum illum; & si periclitan-
 dum

*A fraternator
 r. Etone excu-
 saio.*

*Inimicorum
 lapsa iumenta
 negligenda non
 sunt.*

a Galat. 6.

*Thesaurus est
 maximus ser-
 uare fratrem.*

b 1. Corint. 8.

B b b iij dum

dum etiam fuerit pro salute proximi non hoc debet fugiamus. Nam tale periculum nobis salutis fuerit occasio, multamque conciliabit fiduciam.

Rursum idem Chrysostomus alibi de cura & correctione fraterna verba faciens: Oportet, inquit, si saluus es, ad alterius medicinam dicere, quod saluum veniat: At si verbis tuis non obediat, interim abstinere, ne intueri quod pergit, & contine a maligno regere. Fortassis enim reuerbitur. Et quid, inquis, poterit quando propter me magis illud efficiet, & quantum volui retinere? Interim noli scrupulosus esse in re, quocumque facto retine illum ab actibus malis, & uoca. Assuescat non ire ad illum tartarum, sine propter te, siue propter aliud aliquid. Et cum ad alterum feceris eum illuc non pergere, tunc poteris pariter respirantem docere meliora. Et quia oportet propter Deum hoc obseruare, & non propter hominem, velis in re subito cuncta corrigere, alioqui minus poteris: sed paulatim gere, ne repentina correctio praegravetur. Si videris aliquem ad conuiuia conuersionis & ebrietatis plena pergentem, etiam non liter age, & ipsum iterum cohortare, ut si quod vitium viderit, adiuuet, & corrigat, & admodum leniter enim & in se ipso correctionem tuam patienter tolerabit, cum viderit te opus habentem corrigere, non veluti perfectum in omnibus, neque veluti doctorem, sed veluti amicum, & fratrem auxilium ferentem, & dic ad eum: Ego te adiuui, in mentem adducens, quae tibi prodesse valebunt, te quoque laetum, ut quicquid in me inspexeris vitiosum, reprehendas, & corrigas. Si vero iracundum videris, si autem liga illum tua admonitione, hoc enim est amicum. Sic frater a fratre adiutus, sicut ciuitas fortis efficitur. Non enim manducare, & bibere facit amicitiam, sed amicum namque & latrones habent, & homicidam. Sic amici sumus, si verè inuicem pro nobis curam geramus, in his nobis inuicem conferamus, haec ad amicitiam nos adducant, quae nobis utilia sint. Prohibemus illa fieri, quae ad gehennam ducunt, & ne quod accipitur, indignetur. Homines quippe sumus.

Paulatim correctio facienda est.

Ad captandam corrigendi beneuolentiam et patientiam.

Quibus verbis in fraterna correctione utendum sit.

ritus non sumus alieni. Neque qui corripit, sicut qui
 prosonat, aut prædicat, hoc faciat, & divulgans ma-
 gis, quam monens, sed remotum cum lenitate mul-
 ta. Multa quippe lenitate opus habet, qui corripit, vt
 qui corripitur, æquanimiter toleret sectionem. Non
 videns medicos, quando vrunt, vel secant aliquos,
 cum quanta lenitate opus curationis exercent? mul-
 to amplius corripientes oportet hoc agere. Etenim
 correptio, & igne, & ferro vehementius operatur,
 & resillire facit eos, quibus offertur. Hæc circa æ-
 grum etiam medici primum student, quatenus pos-
 sint ægrum facere sectionem æquanimiter tolerare:
 & quantum possunt leniter agunt, & aliquantulum
 quiescentes ægrum faciunt recreari. Sic enim o-
 portet correptiones efficere, vt & qui corripuntur,
 non resiliant; at si eos iniuriari proueniat, at si percu-
 ti, non debent abhorreere; enimvero illi, qui secan-
 tur, aduersus eos, à quibus secantur, multa recla-
 mant; sed illi nihil impediuntur, sed tantum ægrotan-
 tum consulunt sospitati: sic etiam hæc cuncta ge-
 nera sunt. Omnia namque qui corripit ad illius
 utilitatem & tolerare debet & face-
 re, respiciens ad misericordiam, quæ tali voluntati re-
 sponsa reseruatur. Inuicem, inquit, onera vestra por-
 tate, & sic adimplebitis legem Christi. Sic igitur &
 corripientes inuicem, & tolerantés adificationem mu-
 tuam poterimus implere.

*Correptio fra-
 terna scorsum
 & cum leni-
 tate fiat.*

*Quanta sit vis
 correptionis.*

*Quæ correptio-
 nis fraternæ
 debeat esse in-
 tentio, & finis.
 a Galat. 6.*

*b lib. 3. de vi-
 ta contempl.
 cap. 22. & 23.
 Natura, & in-
 stitia ad corre-
 ptionem frater-
 nã obligamur.*

D. verò Prosper natura, & iustitia nos ad fraternam
 correptionem obligatos esse demonstrans: Ex iustitia,
 inquit, manat & æquitas, quæ nos facit, vt omnium
 necessitates hominum nostras esse dicamus; nec nobis
 tantum, sed etiam generi humano nos natos esse creda-
 mus; & quicquid cuiuslibet hominũ nocere potest, tan-
 quã si nobis noceat euitemus: quia qui homines sumus
 nihil humani à nobis alienũ putare debemus. Siquidẽ
 beluarum est sibi viuere, nec suas utilitates in cõmune
 conferre. Deinde si inuicẽ persequi, lacerare, & perde-
 re ferarũ est proprium; quis dubitet excellentiæ huma-
 næ competere, vt se alterutrum iuuent, instruant, ædi-
 ficent, & utilitatem communem tanquam propriam
 curent.

B b b iij

curent. Si peccantem video, & non solum non argo, sed etiam ei peccanti cōsentio, participem in damnationis eius efficio; & in omnibus peccantibus prout, quando eos, quos scio peccasse, siue peccare, quam crudelis animi malignitate non increpo. Nec vindiendi sunt illi, qui se dicunt propterea delinquentes obiurgare non posse, ne eos qui se emendare nolunt sibi faciant inimicos. Qui dum parcunt eorum vilitati, saluti non parant. At si non ex instantia, sed misericordia, & cum quadam pietate cōpationis mi castigemus, & illi nos sentiant non minus pro suis moueri, quam nostris; aut in bonum statu formati nobiscum Deo gratias agant; aut si eos in peccato tenet adhuc peccandi dulcedo, & salutem iam nobis cura esse cernētes malum reddere pro bono noluerint; magis malle debemus eorum inimicitias, quam noluerint emendari, contrahere, quam Dei offensam cum peccantes palpamus, incurrere. Nam si te (sicut Clemens, inquit, te à D. Petro audiuisse, & docuisse esse) multi ē fratribus propter rigorem iustitiae, obediētiā habuerint, ex hoc quidem non lauderis, sed ex hoc modo odii amor tibi conciliabitur Deo. magis, & refuge, ne lauderis, inquit, & ne a peccatoribus diligaris, sed potius propter iustitiam dispensationē, & exquisitam regulā disciplinē a Christianis collaudari merearis. D. verò Bernardus fratribus nostris, inter quos viuimus, dicit nos esse, ipso iure fraternitatis, & societatis humanae, consilij & auxilij debitores. Nullū autem consiliū ipse melius arbitratur, quam si quis exemplo suo fratrem docere studeat, qui exerceat, quae nō oporteat fieri, prouocās eum ad merita, & consulens ei non solū verbo atque lingua, sed etiam opere & veritate. An verò vilius, aut efficacius auxiliū aliquod est, quam vt oēs deuotē pro eo; vt non dissimules redarguere culpas eius: vt nō modo malum ei offendiculum ponas, sed & sollicitus sis quantum prouales, tanquam angelus pacis, de regno Dei scandalum tollere, & occasiones scandalorum penitus dirimere? Si talem te fratri auxiliū, & consiliū exhibes, reddis ei quod debes, nec habet unde caueat.

Fruola excusatio de correctione fraterna.

Præstabilis est corripienti inimicitia incurere, quam Dei offensam. a epist. 1. ad laico. frat. Dom.

b in serm. 3. de aduen. Dom. Iuxta fraternitatis obligamur ad correctionem fratrum.